

Toimittajien käytäntesäännöt

Sisältö

Toimittajien käytäntesäännöt	1
1. Johdanto	2
1.1 Tietoa käytäntesäännöistä	2
1.2 Yhteistyö ja liiketoiminnan kehittäminen	2
2. Vastuu, valvonta ja vaatimusten noudattaminen	3
2.1 Soveltaminen ja vakiinnuttaminen	3
2.2 Tiedottaminen ja koulutus	3
2.3 Raportointi ja väärinkäytösten paljastaminen	4
2.4 Seuranta	4
3. Ihmisoikeudet	5
3.1 Työympäristö	5
3.2 Työolot	5
3.3 Lapsityövoima	5
3.4 Pakkotyö	6
3.5 Kurinpitotoimet	6
3.6 Syrjintä	6
3.7 Yhdistymisvapaus	6
4. Liiketoimintaetiikka	6
4.1 Korruption torjunta	7
4.2 Konfliktialueet ja vientivalvonta	7
4.3 Puolueettomuus ja terve kilpailu	7
5. Ympäristö	7
5.1 Vaarallisten aineiden käsittely	7
5.2 Jätevedet, kiinteät jätteet ja ilmaan joutuvat päästöt	8
5.3 Kasvihuonekaasupäästöt	8
6. Nollatoleranssi vakaville rikkomuksille	8

1. Johdanto

Instalco on johtava pohjoiseurooppalainen konserni sähkön, LVI:n, teollisuuden ja teknisen konsultoinnin aloilla. Vahvuutemme on tytäryhtiöiden erikoisosaamisessa ja kyvyssä yhdistää itsenäisyys yhteiseen voimaan. Instalco edistää yhteiskunnallista hyötyä ilmastoälykkäillä ja energiatehokkailla asennuksilla, jotka vähentävät resurssien kulutusta ja vahvistavat kestävä kehitystä.

Instalco luo asiakkaiden ja toimittajien kanssa tiiviissä yhteistyössä pitkän aikavälin ratkaisuja, jotka edistävät turvallisuutta, laatua ja tehokkuutta, samalla kun Instalco edistää innovaatioita ja vastuullista yrittäjyyttä markkinoillamme.

1.1 Tietoa käytännesäännöistä

Instalcon hallitus on laatinut nämä käytännesäännöt, ja ne koskevat kaikkia toimittajia, jotka toimittavat tuotteita ja/tai palveluita Instalco-konsernille. Politiikka kattaa kaikki arvoketjun osat, joissa Instalcolla on todellista vaikutus- tai päätäntävaltaa, sekä tuotantoketjun alkupäässä (esim. tuotteiden ja palvelujen hankinnassa) että loppupäässä (esim. asennusprojektien toteuttamisessa). Käytännesäännöt kattavat myös alihankkijat ja muut toimittajan arvoketjun toimijat siltä osin kuin ne ovat merkityksellisiä Instalcolle tehtävien toimitusten kannalta. Politiikkaa sovelletaan poikkeuksetta, mutta täytäntöönpano mukautetaan sen mukaan, missä Instalco voi todella vaikuttaa arvoketjuun.

Instalco asettaa etusijalle sen varmistamisen, että kaikki toimittajat toimivat näiden käytännesääntöjen ehtojen mukaisesti, jotka perustuvat yleisesti tunnustettuihin ihmisoikeuksia, työoloja, korruption torjuntaa ja ympäristönsuojelua koskeviin normeihin, mukaan lukien seuraaviin:

- yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n ohjaavat periaatteet
- YK:n Global Compact -aloitteen kymmenen keskeistä periaatetta
- OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille
- vastuullista liiketoimintaa koskevat OECD:n due diligence -ohjeet
- ILO:n kolmikantainen julistus monikansallisista yrityksistä ja sosiaalipolitiikasta.

Toimittajan on noudatettava kaikkia sovellettavia kansallisia ja kansainvälisiä lakeja ja määräyksiä maissa, joissa toimintaa harjoitetaan. Se on perusedellytys yhteistyölle Instalcon kanssa. Jos käytännesäännöissä asetetaan vaatimuksia, jotka menevät lainsäädäntöä pidemmälle, toimittajan odotetaan täyttävän myös nämä vaatimukset. Asioissa, joissa käytännesäännöissä ei ole erityisiä vaatimuksia, sovelletaan lainsäädäntöä kokonaisuudessaan.

Käytännesäännöt on tarkistettava vähintään kerran vuodessa sen varmistamiseksi, että ne ovat ajantasaiset ja asianmukaiset ja että niitä noudatetaan käytännössä. Tarkistuksen tulokset raportoidaan konsernin johdolle ja hallitukselle sisäisen valvonnan yhteydessä.

1.2 Yhteistyö ja liiketoiminnan kehittäminen

Instalco valitsee toimittajat kahden kriteerin perusteella:

- kyky toimittaa tavaroita ja palveluita liiketoiminnallisesti sopivista syistä
- kyky täyttää näiden käytäntöjen vaatimukset.

Instalco pyrkii rakentamaan pitkäaikaisia kumppanuuksia toimittajien kanssa, jotka jakavat Instalcon näkemyksen vastuusta, laadusta ja kehityksestä. Toimittajan odotetaan täyttävän tämän käytäntöjen vaatimukset ja työskentelevän jatkuvasti parantaakseen tuotteiden laatua, toimitusvarmuutta, kustannustehokkuutta ja innovointia.

Instalco voi tarvittaessa suorittaa tarkastuksia varmistaakseen vaatimusten noudattamisen ja edistääkseen parannuksia. Yhteistyötä pidetään myös mahdollisuutena yhteiseen liiketoiminnan kehittämiseen, mikä vahvistaa kilpailukykyä ja luo arvoa molemmille osapuolille.

2. Vastuu, valvonta ja vaatimusten noudattaminen

2.1 Soveltaminen ja vakiinnuttaminen

- Hallituksella on kokonaisvastuu näistä käytäntöistä ja siitä, että työ suoritetaan järjestelmällisesti, integroidaan liiketoimintastrategiaan ja suoritetaan lakien ja standardien mukaisesti.
- Konsernin toimitusjohtajalla ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajilla on operatiivinen vastuu käytäntöjen toteuttamisesta, seurannasta ja integroimisesta päivittäiseen toimintaan.

Toimittajille sekä muille asiaankuuluville ulkoisille sidosryhmille, kuten asiakkaille ja liikekumppaneille, tiedotetaan käytäntöistä sopimusliitteiden ja vuoropuhelun kautta.

Kun toimittaja aloittaa liiketoiminnallisen yhteistyön tai jatkaa sitä Instalcon kanssa, toimittajan katsotaan hyväksyneen nämä käytäntö ja sitoutuneen noudattamaan niitä. Toimittaja on vastuussa vaatimusten välittämisestä asiaankuuluville alihankkijoille, ja toimittajalla on oltava menettelyjä, joilla varmistetaan vaatimusten noudattaminen.

Ellei toisin ole sovittu, Instalcon materiaalien ostoon ja toimeksiantoihin toimittajilta sovelletaan kansallisia vakiosopimuksia:

- Ruotsi: AB 04, ABT 06 ja ABT-U 09 alihankinnoille, ABK 09 konsulttitoimeksiannoille, ABM 07 tavaratoimituksille.
- Norja: NS 8415, NS 8416 ja NS 8417 alihankinnoille, NS 8401 konsulttitoimeksiannoille, NS 8409 tavaratoimituksille.
- Suomi: YSE 1998 ja MET 03 alihankinnoille, KSE 2013 konsulttitoimeksiannoille, NL 17 tavaratoimituksille.

Toimittajalla on oltava vakuutusturva vähintään vakiosopimuksen vaatimusten mukaisesti.

2.2 Tiedottaminen ja koulutus

Käytäntöjen on oltava hyvin vakiintuneita Instalcon sisällä. Niistä tiedotetaan sisäisten kanavien, kuten intranetin, perehdyttämisohjelmien, johtoryhmien, projektikokousten ja muiden asiaankuuluvien foorumien kautta. Käytäntö asetetaan ulkoisten sidosryhmien saataville

esimerkiksi julkaisemalla ne Instalcon verkkosivustolla ja Instalcon kanssa käytävässä vuoropuhelussa tai kirjeenvaihdossa. Toimittajia vaaditaan noudattamaan käytännesääntöjä sopimusliitteiden kautta sekä toimittajan arviointeihin liittyvien sitoumusten yhteydessä.

Sääntöjen ymmärtämisen ja vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi asiaankuuluville henkilöille tarjotaan koulutusta. Sisältö ja laajuus mukautetaan henkilön ja vastuun mukaan.

Tarvittaessa, esimerkiksi suurten päivitysten yhteydessä, muutoksista ilmoitetaan kaikille asianosaisille jatkuvan vaatimusten noudattamisen ja asianmukaisuuden varmistamiseksi.

2.3 Raportointi ja väärinkäytösten paljastaminen

Instalco tarjoaa väärinkäytösepäilyjen ilmoituspalvelun, joka mahdollistaa vakavien sääntöjenvastaisuuksien tai epäiltyjen epäkohtien nimettömän ilmoittamisen. Palvelu on saatavilla konsernin työntekijöille intranetin kautta ja toimittajien tai muiden Instalcon arvoketjun liikekumppaneiden työntekijöille sekä ulkoisille toimijoille konsernin verkkosivuston kautta.

Instalcon väärinkäytösepäilyjen ilmoitustoiminto noudattaa EU:n väärinkäytösten ilmiäntamista koskevaa direktiiviä. Riippumaton ulkoinen toimija huolehtii toiminnosta luottamuksellisesti, ja kaikki toiminnon käyttäjien vastaiset kustotoimet ovat kiellettyjä.

Tunnistettuihin rikkomuksiin tai riskeihin puututaan asianmukaisilla korjaavilla ja ehkäisevillä toimenpiteillä.

Lisätietoja on osoitteessa <https://instalco.se/fi/tietoja-instalcosta/ota-yhteytta/whistleblowing/>

2.4 Seuranta

Toimittajan on pyynnöstä voitava raportoida, miten vaatimuksia noudatetaan, ja Instalcolla on oikeus suorittaa seuranta, mukaan lukien vierailuja paikan päällä tai tarkastuksia, joko itse tai kolmannen osapuolen kautta. Tällainen seuranta voidaan suorittaa lyhyellä varoitusajalla. Toimittajan on pidettävä kirjaa asiaankuuluvista asiakirjoista, jotka osoittavat käytännesääntöjen noudattamisen.

Instalcon työ käytännesääntöjen noudattamisen varmistamiseksi toimittajatasolla perustuu kolmivaiheiseen malliin:

1. Riskien tunnistaminen: Instalco kartoittaa jatkuvasti mahdollisia riskejä toimittajatasolla keskittyen erityisesti korkean riskin maihin, riskialttiisiin toimialoihin ja ensisijaisiin toimittajaryhmiin.
2. Valvonta ja seuranta: vaatimusten noudattamista seurataan esimerkiksi itsearvioinneilla, kolmannen osapuolen suorittamilla tarkastuksilla ja/tai suoralla vuoropuhelulla.
3. Poikkeamien hallinta: Tunnistetut puutteet käsitellään toimintasuunnitelmia ja seurantaa koskevien vaatimusten avulla. Vakavat tai toistuvat poikkeamat voivat johtaa yhteistyön uudelleenarviointiin tai irtisanomiseen.

Jos puutteita havaitaan, Instalco voi vaatia toimintasuunnitelman laatimista ja toteuttamista sovitussa määräajassa. Jos puutteet jatkuvat huomautuksista ja sovitusta toimintasuunnitelmasta huolimatta, Instalco voi keskeyttää yhteistyön ja/tai ryhtyä oikeustoimiin.

3. Ihmisoikeudet

Toimittajan on kunnioitettava ihmisoikeuksia YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja ILO:n keskeisten yleissopimusten mukaisesti. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että pakkotyötä, lapsityövoimaa, syrjintää ja muita ihmisoikeusloukkauksia ei saa esiintyä.

Toimittaja on vastuussa näiden periaatteiden noudattamisesta omassa toiminnassaan, ja sen odotetaan ryhtyvän kohtuullisiin toimenpiteisiin myös toimitusketjun rikkomusten riskien hallitsemiseksi.

3.1 Työympäristö

Toimittajan on vähimmäisvaatimuksena noudatettava sovellettavia lakeja ja määräyksiä sekä työmarkkinoilla voimassa olevia työnantajien ja työntekijöiden välisiä sopimuksia työympäristöstä ja työoloista. Toimittajan on tarjottava turvallinen, hygieeninen ja terveellinen työpaikka.

3.2 Työolot

Toimittajan on sovellettava työaikoja ja maksettava palkat ja ylityökorvaukset vähintään kansallisten lakien ja sopimusten mukaisesti tai paikallisen elinkeinoelämän normien mukaisesti. Ylityön on oltava vapaaehtoista ja harvinaista. Työntekijöillä on oikeus vähintään yhteen vapaapäivään viikossa.

Toimittajan on aina maksettava "toimeentuloon riittävä palkka", mikä tarkoittaa, että palkan on oltava riittävä kattamaan perustarpeet ja tarjoamaan jonkin verran tuloja sen jälkeen, kun elintarvikkeet ja asuminen on maksettu. Palkat on maksettava säännöllisesti ja kokonaisuudessaan, eikä niitä saa pidättää kurinpitotoimenä tai muuna painostuskeinona.

Toimittajan on tarjottava työntekijöilleen vähintään kaikki lakisääteiset edut, mukaan lukien eläke- ja lomaoikeudet. Kaikille työntekijöille on ilmoitettava kirjallisesti työehdoista, mukaan lukien palkkaehdoista, ennen työsuhteen alkua. Jokaisen palkanmaksun yhteydessä työntekijän on saatava selkeät tiedot maksetusta palkasta ja mahdollisista pidätyksistä.

3.3 Lapsityövoima

Instalcon toimittajien on noudatettava YK:n yleissopimusta lapsen oikeuksista, työhön ottamisen vähimmäisikää koskevaa ILO:n yleissopimusta nro 138 sekä lapsityön pahimpien muotojen kieltämistä ja välittömiä toimia niiden poistamiseksi koskevaa ILO:n yleissopimusta nro 182.

Toimittajan on varmistettava, ettei yksikään työntekijä ole nuorempi kuin kansallisessa lainsäädännössä, työehtosopimuksissa tai kansainvälisissä yleissopimuksissa määritelty ikä. Jos lapsityövoimaa havaitaan, toimittajan on välittömästi ryhdyttävä toimiin lapsen oikeuksien suojelemiseksi ja kestävien ratkaisujen varmistamiseksi sovellettavien lakien ja kansainvälisten ohjeiden mukaisesti.

Toimittajalla on oltava menettelyt lapsityövoiman riskien tunnistamiseksi ja hallitsemiseksi omassa toiminnassaan sekä riskitoimittajien toimitusketjuissa.

3.4 Pakkotyö

Instalco ei hyväksy pakkotyötä, orjatyötä, ihmiskauppaa tai vasten omaa tahtoa tehtävää tai palkatonta työtä missään muodossa. Tähän sisältyvät esimerkiksi pakkosopimukset, laitton työvoima ja henkilöllisyystodistusten pidättäminen.

Kaikkien työsuhteiden on oltava vapaaehtoisia ja perustuttava tunnustettuihin työsuhteisiin sovellettavan lain ja sopimusten mukaisesti. Työntekijöillä on oltava oikeus irtisanoutua kohtuullisella irtisanomisajalla ilman seuraamuksen tai palkanpidätyksen riskiä.

Toimittajalla on oltava menettelyjä pakkotyöhön liittyvien riskien tunnistamiseksi ja hallitsemiseksi sekä omassa toiminnassaan että toimitusketjuissa, joissa riski on suurempi.

3.5 Kurinpitotoimet

Työntekijöitä on kohdeltava kunnioittavasti ja arvokkaasti. Toimittajat eivät saa altistaa työntekijöitä uhkauksille tai häirinnälle tai muutoin rajoittaa työntekijöiden suorittamaa laillista ja rauhanomaista oikeuksiensa käyttöä tai puuttua siihen.

Ketään työntekijää ei saa missään olosuhteissa altistaa fyysiselle rangaistukselle tai muulle fyysiselle, seksuaaliselle tai psykologiselle seuraamukselle, häirinnälle tai pakottamiselle. Palkasta ei saa tehdä pidätyksiä kurinpitotoimenä, ellei sitä säännellä työoikeudellisissa sopimuksissa tai ellei se ole lain mukaan hyväksyttyä.

Kaikki kurinpitotoimet on dokumentoitava ja toteutettava sovellettavan työlaainsäädännön ja työmarkkinoiden parhaiden käytäntöjen mukaisesti.

3.6 Syrjintä

Instalco pyrkii syrjimättömään yrityskulttuuriin, joka perustuu vastuuseen ja kunnioitukseen. Siksi toimittajien syrjintä tai häirintä ei ole sallittua missään muodossa.

3.7 Yhdistymisvapaus

Toimittajien on kunnioitettava työntekijöidensä oikeutta järjestäytyä ja tehdä työehtosopimuksia sovellettavien lakien ja määräysten mukaisesti. Yhteistyö ammattiliittojen edustajien kanssa on oltava avointa ja ammattimaista ja tapahduttava hyvässä hengessä.

Instalco voi tarvittaessa ottaa toimittajatasolla mukaan myös työntekijöitä tai heidän edustajiaan esimerkiksi vuoropuheluun tai kuulemiseen tai osana kolmannen osapuolen suorittamia tarkastuksia, jotta voidaan paremmin ymmärtää paikan päällä vallitsevia olosuhteita sekä tunnistaa ja hallita riskejä.

4. Liiketoimintaetiikka

Toimittajan on harjoitettava liiketoimintaansa eettisesti ja noudatettava kansainvälisiä kauppasääntöjä ja vientivalvontaa koskevia sääntöjä. Toimittajan on otettava käyttöön menettelyt ja prosessit avoimuuden edistämiseksi ja varmistettava, että mihinkään toimittajan näihin käytännesääntöihin liittyvää suoritusta koskeviin asiakirjoihin ei kajota. Toimittajan on kunnioitettava immateriaalioikeuksia ja suojattava luottamukselliset tiedot varkauksilta, petoksilta ja sopimattomalta paljastamiselta. Toimittajan laskujen ja asiakirjojen on oltava

täydellisiä ja oikeita, ja niiden on heijastettava oikein kaikkia liiketoimia. Verot ja muut maksut on maksettava ajoissa.

4.1 Korruption torjunta

Instalco ei hyväksy sitä, että mikään toimittaja yrittää sopimattomasti vaikuttaa Instalcon, muiden toimittajien tai ostajien ja/tai viranomaisten / julkisen sektorin edustajien päätöksentekijöihin jne. tai muutoin ryhtyy tai jättää ryhtymättä toimiin, jotka voivat olla ristiriidassa korruptiota, lahjontaa, kiristystä tai kavallusta koskevan voimassa olevan lainsäädännön kanssa. Toimittajat eivät saa koskaan tarjota tai vastaanottaa mitään etuja tai muita keinoja, joiden katsotaan olevan sopimaton etu.

4.2 Konfliktialueet ja vientivalvonta

Toimittajan on varmistettava, ettei se ole osallisena liiketoiminnassa, joka jollain tavalla tukee sotaa, konflikteja, ääriilmiöitä, rahanpesua, huumekauppaa, laitonta asekauppaa tai orjakauppaa. Tämä sisältää myös konfliktimineraalien käytön.

Toimittajien on noudatettava Euroopan unionin, Yhdistyneiden kansakuntien ja muiden sovellettavien pakoteviranomaisten antamia sovellettavia kansainvälisiä pakoteohjelmia sekä muita kansainvälisesti sovellettavia vientivalvontasääntöjä.

4.3 Puolueettomuus ja terve kilpailu

Toimittajien on vältettävä eturistiriitoja, jotka voivat vaarantaa toimittajan uskottavuuden, ja ilmoitettava mahdollisista eturistiriidoista Instalcon asiaankuuluvalla yritykselle.

Yksikään Instalcon toimittajista ei saa osallistua hintayhteistyöhön tai markkinoiden jakamiseen kilpailijoiden välillä, jälleenmyyjien suorittamaan hintojen ohjailuun, innovaatioiden estämiseen tai muihin kilpailua rajoittaviin toimenpiteisiin, jotka ovat ristiriidassa voimassa olevien kilpailusääntöjen kanssa.

5. Ympäristö

Toimittajan on noudatettava voimassa olevaa ympäristölainsäädäntöä maissa, joissa toimintaa harjoitetaan, ja hoidettava ympäristövaikutuksensa vastuullisesti. Tämä sisältää päästöjä, jätehuoltoa, kemikaaleja ja ympäristölupia koskevien sääntöjen noudattamisen.

Lakisääteisten vaatimusten lisäksi toimittajan odotetaan toteuttavan kohtuullisia toimenpiteitä kielteisten ympäristövaikutustensa vähentämiseksi ja työskentelevän jatkuvasti parannusten aikaansaamiseksi. Instalco kehottaa toimittajia ottamaan käyttöön dokumentoidun ympäristönhallintajärjestelmän erityisesti merkittävien ympäristövaikutusten yhteydessä. Merkittävistä ympäristötapauksista on ilmoitettava välittömästi Instalcon asianomaiselle yritykselle yhdessä suunniteltujen toimenpiteiden kanssa.

5.1 Vaarallisten aineiden käsittely

Toimittajan on noudatettava kaikkia kansallisia lakeja ja määräyksiä, jotka kieltävät tai rajoittavat tiettyjä aineita. Toimittajan on esimerkiksi noudatettava materiaalirajoituksia (esim. REACH-asetus) ja pidettävä jatkuvasti kirjaa asiaankuuluvista materiaalitiedoista, kuten

käyttöturvallisuustiedotteista tai vastaavista. Toimittajan on voitava osoittaa, että toiminnassa sovelletaan vakiintuneita menettelyjä ympäristö- ja terveysriskien minimoimiseksi. Tähän sisältyy kemikaalien turvallinen käsittely, vaarallisten jätteiden vastuullinen käsittely, konfliktimineraalien jäljitettävyyden ja raportointi sekä onnettomuuksiin ja hätätilanteisiin valmistautuminen.

5.2 Jätevedet, kiinteät jätteet ja ilmaan joutuvat päästöt

Toiminnasta, teollisuusprosesseista ja saniteettitiloista peräisin olevat jätevedet ja kiinteät jätteet on käsiteltävä voimassa olevien päästöjä ja hävittämistä koskevien lakien ja asetusten mukaisesti. Ilmaan joutuvat päästöt, kuten haihtuvat orgaaniset yhdisteet, aerosolit, syövyttävät hiukkaset ja aineet, jotka syntyvät toiminnasta tulevien tuotteiden polttamisen yhteydessä, on käsiteltävä sovellettavien lakien ja asetusten vaatimusten mukaisesti ennen niiden päästämistä luontoon.

5.3 Kasvihuonekaasupäästöt

Instalco kannustaa kaikkia toimittajia vähentämään ilmastovaikutuksiaan ja asettamaan kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistavoitteita omalle toiminnalleen.

Lisäksi Instalco kannustaa kaikkia toimittajia tarjoamaan tavaroita ja palveluita, joissa kunkin tuotteen kasvihuonekaasuvaikutukset elinkaarinäkökulmasta lasketaan ja voidaan raportoida.

6. Nollatoleranssi vakaville rikkomuksille

Instalcolla on nollatoleranssi vakaville ihmisoikeusloukkauksille ja törkeälle ympäristön turmelemiselle. Seuraavia toimia pidetään sopimattomina, ja ne voivat johtaa liikesuhteen välittömään päättymiseen:

- pakkotyövoiman, orjatyövoiman tai ihmiskaupan käyttö
- lapsityövoiman pahimpia muotoja koskevan ILO:n yleissopimuksen nro 182 rikkominen
- vakava ja järjestelmällinen syrjintä, häirintä tai hyväksikäyttö
- ilman, veden tai maaperän vakavan saastumisen tietoinen aiheuttaminen
- osallistuminen kansainvälisen humanitaarisen oikeuden rikkomuksiin.

Instalco ei tee yhteistyötä toimittajien kanssa, jotka osallistuvat tällaisiin rikkomuksiin joko suoraan tai välillisesti arvoketjunsä kautta.